

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL PRIVALOMO ĮSIDARBINANČIŲ ASMENŲ, DARBUOTOJŲ IR ASMENŲ, KURIŲ DARBAS BUVO SUSIJĘS SU PROFESINE RIZIKA DĖL KANCEROGENINIŲ, MUTAGENINIŲ MEDŽIAGŲ IR PREPARATŲ BEI BIOLOGINIŲ MEDŽIAGŲ NAUDOJIMO DARBO PROCESĖ, SVEIKATOS PATIKRINIMO IR APMOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

Nr.
Vilnius

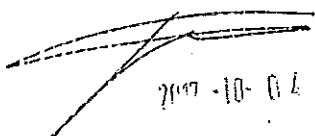
Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 21 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Privalomo įsidarbinančių asmenų, darbuotojų ir asmenų, kurių darbas buvo susijęs su profesine rizika dėl kancerogeninių, mutageninių medžiagų ir preparatų bei biologinių medžiagų naudojimo darbo procese, sveikatos patikrinimo ir apmokėjimo tvarkos aprašą (pridedama).

Ministras Pirmininkas

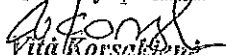
Sveikatos apsaugos ministras

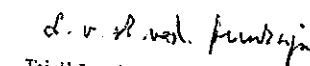
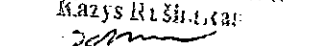
Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministras
Aurelijus Veryga

2012-09-29

Dokumentų valdymo ir
asmenų priėmimo skyriaus
vyriausioji specialistė

Vita Korsakienė
2012-09-29

Teisėmūsių ir žiniatvarkos
skyriaus vyriausioji specialistė
Kazys R. Štikonas

2012-09-29

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
nutarimu Nr.

**PRIVALOMO ĮSIDARBINANČIŲ ASMENŲ, DARBUOTOJŲ IR ASMENŲ, KURIŲ
DARBAS BUVO SUSIJĘS SU PROFESINE RIZIKA DĖL KANCEROGENINIŲ,
MUTAGENINIŲ MEDŽIAGŲ IR PREPARATŲ BEI BIOLOGINIŲ MEDŽIAGŲ
NAUDOJIMO DARBO PROCESĖ, SVEIKATOS PATIKRINIMO IR APMOKĖJIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Privalomo įsidarbinančių asmenų, darbuotojų ir asmenų, kurių darbas buvo susijęs su profesine rizika dėl kancerogeninių, mutageninių medžiagų ir preparatų bei biologinių medžiagų naudojimo darbo procese, sveikatos patikrinimo ir apmokėjimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato įsidarbinančių asmenų ir darbuotojų, nurodytų Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje (toliau kartu – darbuotojai), bei asmenų, kurių darbas buvo susijęs su profesine rizika dėl kancerogeninių, mutageninių medžiagų ir preparatų bei biologinių medžiagų naudojimo darbo procese, privalomo sveikatos patikrinimo (toliau – privalomas sveikatos patikrinimas) ir apmokėjimo tvarką.

2. Privalomo sveikatos patikrinimo tikslas:

2.1. įvertinti darbuotojų sveikatą ir jų galimybę pradėti dirbti ar tęsti konkretų darbą konkrečiomis profesinės rizikos sąlygomis;

2.2. siekti išvengti su darbu susijusių sveikatos sutrikimų ir profesinių ligų, ar kuo anksčiau jas diagnozuoti;

2.3. siekti išvengti sveikatos sutrikimų ir ligų ar kuo anksčiau juos diagnozuoti asmenims, kurių darbas buvo susijęs su profesine rizika dėl kancerogeninių, mutageninių medžiagų ir preparatų bei biologinių medžiagų, jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių naudojimo darbo procese ar likviduojant ekstremalią situaciją.

3. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose, reglamentuojančiuose sveikatos apsaugą.

4. Darbas profesinės rizikos sąlygomis yra suprantamas kaip darbas darbo aplinkoje, kurioje profesinės rizikos veiksniai identifikuoti vadovaujantis Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, tvirtinamais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro (toliau – Profesinės rizikos vertinimo bendrieji nuostatai), darbas, nustatytas Pavojingų darbų sąrašė, patvirtintame 2002 m. rugsėjo 3 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1386 „Dėl Pavojingų darbų sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Pavojingų darbų sąrašas), arba darbas naktį ir pamainomis.

5. Darbuotojų privalomas sveikatos patikrinimas atliekamas, atsižvelgiant į konkrečioje darbo vietoje identifikuotus profesinės rizikos veiksnius, jų dydį bei pavojingumą, tarpusavio sąveiką ir veikimo trukmę.

6. Darbuotojų iki aštuoniolikos metų amžiaus privalomas sveikatos patikrinimas atliekamas atsižvelgiant į konkrečioje darbo vietoje identifikuotus profesinės rizikos veiksnius ir į įdarbinimo, sveikatos patikrinimo ir galimybių dirbti konkretų darbą nustatymo ypatumus, nustatytus Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimo, darbo ir profesinio parengimo organizavimo tvarkos, vaikų įdarbinimo sąlygų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 518 „Dėl Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimo, darbo ir profesinio parengimo organizavimo tvarkos, vaikų įdarbinimo sąlygų aprašo patvirtinimo“.

7. Darbuotojui įsidarbinant pirmą kartą, darbdavys išduoda sveikatos apsaugos ministro nustatytos statistinės apskaitos formos Asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą) (toliau – Asmens medicininė knygelė (sveikatos pasas)). Darbdavys, atleisdamas darbuotoją iš darbo, turi pasilikti patvirtintą Asmens medicininės knygelės (sveikatos paso) kopiją, o originalą atiduoti darbuotojui. Darbuotojas įsidarbindamas privalo Asmens medicininės knygelės (sveikatos paso) originalą (jei toks buvo išduotas) pateikti naujam darbdaviui.

II SKYRIUS DARBUOTOJŲ PRIVALOMO SVEIKATOS PATIKRINIMO TVARKA

PIRMASIS SKIRSNIS SIUNTIMAS PRIVALOMAI TIKRINTIS SVEIKATA

8. Darbdavys, siųsdamas darbuotoją tikrintis sveikatos, privalo pagal kompetenciją užpildyti Asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą), kurioje nurodomos profesinės rizikos sąlygos konkrečioje darbo vietoje:

8.1. darbo vietoje identifikuoti profesinės rizikos veiksniai ir jų dydis, vadovaujantis Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais;

8.2. pavojingi darbai, įtraukti į Pavojingų darbų sąrašą;

8.3. darbas naktį ir pamainomis;

8.4. asmenų, dirbančių su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, gautos metinės efektinės dozės ir asmenų, likviduojančių ekstremaliąją situaciją (avariją), gautos efektinės apšvitos dozės.

9. Darbuotojus privalomai pasitikrinti sveikatos darbdavys siunčia periodiškai pagal sudarytą grafiką.

10. Privalomą sveikatos patikrinimą atliekantis šeimos ar darbo medicinos gydytojas, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba gali pasiūlyti darbdaviui siųsti darbuotoją atlikti neeilinio privalomo sveikatos patikrinimo. Darbuotojo, dirbančio su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, ir avariją likviduojančio darbuotojo neeilinis privalomas sveikatos tikrinimas atliekamas ir tais atvejais, kai jo gauta efektinė dozė viršija sveikatos apsaugos ministro nustatytas ribines dozes.

ANTRASIS SKIRSNIS PRIVALOMO SVEIKATOS PATIKRINIMO TVARKA ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE

11. Privalomas sveikatos patikrinimas atliekamas asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (toliau – ASPĮ), turinčioje asmens sveikatos priežiūros veiklos licenciją, suteikiančią teisę teikti šeimos ir (ar) darbo medicinos paslaugas.

12. Privalomą sveikatos patikrinimą atlieka šeimos medicinos paslaugas teikiantis gydytojas arba darbo medicinos gydytojas (toliau – šeimos ar darbo medicinos gydytojas).

13. Šeimos ar darbo medicinos gydytojas privalomą sveikatos patikrinimą atlieka ir reikalingus tyrimus ir (ar) kitų profesinių kvalifikacijų gydytojų konsultacijas skiria, atsižvelgdamas į sveikatos apsaugos ministro nustatytus privalomo sveikatos patikrinimo periodiškumą, mastą, profesinės rizikos faktorius, ligų ir sveikatos sutrikimų, dėl kurių draudžiama dirbti profesinės rizikos sąlygomis, sąrašą (kontraindikacijas), asmenų iki aštuoniolikos metų amžiaus, nėščiųjų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių moterų, asmenų, dirbančių su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais sveikatos tikrinimo nuostatomis.

14. Privalomą sveikatos patikrinimą atliekantis šeimos ar darbo medicinos gydytojas, apklausęs ir apžiūrėjęs darbuotoją, įvertinęs darbuotojo Asmens medicininėje knygelėje (sveikatos pase) įrašytus profesinės rizikos veiksnius ar numatomų darbo sąlygų aprašymą (jei tikrinamas darbuotojas iki aštuoniolikos metų amžiaus), pagal poreikį skiria reikalingus tyrimus ir konsultacijas.

15. Šeimos ar darbo medicinos gydytojas, kitų profesinių kvalifikacijų gydytojais privalo į

sveikatos apsaugos ministro nustatyta statistinės apskaitos formą Ambulatorinę asmens sveikatos istoriją (toliau – Ambulatorinė asmens sveikatos istorija) įrašyti privalomo sveikatos patikrinimo ir tyrimų rezultatus bei išvadas, kontraindikacijas ir (ar) rekomendacijas.

16. Privalomą sveikatos patikrinimą atliekantis šeimos ar darbo medicinos gydytojas, įvertinęs tyrimų rezultatus ir (ar) konsultavusių kitų profesinių kvalifikacijų gydytojų išvadas bei kontraindikacijas, daro išvadą apie darbuotojo galimybę dirbti konkretų darbą konkrečiomis profesinės rizikos sąlygomis, įrašydamas į Asmens medicininę knygėlę (sveikatos pasą): „dirbti gali“ „dirbti gali, bet ribotai“ (nurodant, kaip) ar „dirbti negali“ (toliau – išvada). Jei buvo tikrinama darbuotojo iki aštuoniolikos metų amžiaus sveikata, privalomą sveikatos patikrinimą atliekantis šeimos ar darbo medicinos gydytojas, įvertinęs tyrimų rezultatus ir (ar) konsultavusių kitų profesinių kvalifikacijų gydytojų išvadas bei kontraindikacijas, išduoda Stojančio į mokymo įstaigą ir įdarbinamo nepilnamečio medicininę pažymą, kurioje pateikia išvadą, nurodydamas, ar kontraindikacijų „yra“, ar „nėra“, jei kontraindikacijų yra, jas nurodo.

17. Privalomą sveikatos patikrinimą atliekantis šeimos ar darbo medicinos gydytojas daro išvadą apie neįgalių asmenų ar asmenų, netekusių dalies darbingumo, galimybę dirbti konkretų darbą konkrečiomis profesinės rizikos sąlygomis, papildomai įvertinęs Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir atitinkamos profesinės kvalifikacijos ir (ar) darbo medicinos gydytojų išvadas.

18. Privalomą sveikatos patikrinimą atliekantis šeimos ar darbo medicinos gydytojas įrašęs išvadą į Asmens medicininę knygėlę (sveikatos pasą), patvirtina asmeniniu spaudu ir atiduoda darbuotojui, kuris pateikia ją darbdaviui.

19. Darbdavio prašymu ASPĮ darbdaviui pateikia apibendrintus visų darbuotojų, kurių sveikata buvo tikrinta toje ASPĮ, privalomo sveikatos patikrinimo rezultatus, duomenis apie jiems atliktus tyrimus, rekomendacijas, įtartas profesines ligas, siūlymus (jei tokių yra) asmenims, kuriems dėl sveikatos būklės siūlytina pakeisti darbo sąlygas.

20. Jei darbuotojas ar darbdavys nesutinka su išvada arba privalomą sveikatos patikrinimą atliekančio gydytojo ir jį konsultavusių kitų profesinių kvalifikacijų gydytojų išvados skiriasi, privalomą sveikatos patikrinimą atliekančio gydytojo siuntimu apie darbuotojo galimybę dirbti konkretų darbą konkrečiomis galimos profesinės rizikos sąlygomis sprendžia gydytojų konsultacinė komisija ir, įvertinusi konkrečios profesinės kvalifikacijos gydytojo išvadą, į Asmens medicininę knygėlę (sveikatos pasą) įrašo Aprašo 16 punkte nurodytą išvadą.

21. Privalomą sveikatos patikrinimą atliekantis šeimos ar darbo medicinos gydytojas į darbuotojo Ambulatorinę asmens sveikatos istoriją turi įrašyti, kad darbuotojas dirba su kancerogeninėmis (įskaitant asbestą ir (ar) asbesto turinčius produktus), mutageninėmis medžiagomis, biologiniais preparatais, jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais ir kad šių darbuotojų sveikatos būklė turi būti stebima visą darbuotojo darbo su šiais kenksmingais veiksniais laikotarpį. Į darbuotojo Ambulatorinę asmens sveikatos istoriją turi būti įrašyta, kad medicinos dokumentacija privalo būti saugoma ne trumpiau kaip 40 metų nuo užregistruoto poveikio pabaigos.

III SKYRIUS

ASMENŲ, KURIŲ DARBAS BUVO SUSIJĘS SU PROFESINE RIZIKA DĖL KANCEROGENINIŲ, MUTAGENINIŲ MEDŽIAGŲ IR PREPARATŲ, BIOLOGINIŲ MEDŽIAGŲ, PRIVALOMO SVEIKATOS PATIKRINIMO TVARKA

22. Asmenų, kurių darbas buvo susijęs su profesine rizika dėl kancerogeninių (įskaitant asbestą ir (ar) asbesto turinčius produktus), mutageninių medžiagų ir preparatų bei biologinių medžiagų ir jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių naudojimo darbo procese, sveikatą tikrina šeimos gydytojas sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka, o sveikatos patikrinimo išvados įrašomos į Ambulatorinę asmens sveikatos istoriją.

23. Asmenų, kurių darbas buvo susijęs su profesine rizika dėl kancerogeninių (įskaitant asbestą ir (ar) asbesto turinčius produktus), mutageninių medžiagų ir preparatų bei biologinių

medžiagų ir jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių naudojimo darbo procese, sveikatos patikrinimai turi būti atliekami tokiu periodiškumu ir tęstis tokį laikotarpį, koks šeimos ar darbo medicinos gydytojo sprendimu yra reikalingas asmens sveikatai apsaugoti.

24. Asmenų, tikrinamų dėl buvusio darbo su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, sveikatos būklės priežiūra turi būti tęsiama šeimos ar darbo medicinos gydytojui nurodžius.

IV SKYRIUS
APMOKĖJIMO UŽ DARBUOTOJŲ IR ASMENŲ, KURIŲ DARBAS BUVO SUSIJĘS SU
PROFESINE RIZIKA DĖL KANCEROGENINIŲ, MUTAGENINIŲ MEDŽIAGŲ IR
PREPARATŲ BEI BIOLOGINIŲ MEDŽIAGŲ NAUDOJIMO DARBO PROCESĖ,
SVEIKATOS PATIKRINIMĄ
TVARKA

25. Įsidarbinančių asmenų privalomo sveikatos patikrinimo pirminės sveikatos priežiūros paslaugų, nustatytų sveikatos apsaugos ministro, išlaidos apdraustiesiems apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų (nustatytos vieno gyventojų pirminės sveikatos priežiūros paslaugų metinės bazinės kainos lėšų). Privalomo sveikatos patikrinimo antrinės sveikatos priežiūros paslaugos apmokamos iš darbdavio lėšų pagal sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintą privalomo sveikatos patikrinimo kainą.

26. Darbuotojų (išskyrus įsidarbinančius asmenis) privalomų sveikatos patikrinimų išlaidos apmokamos darbdavio lėšomis.

27. Asmenų, kurių darbas buvo susijęs su profesine rizika dėl kancerogeninių (įskaitant asbestą ir (ar) asbesto turinčius produktus), mutageninių medžiagų ir preparatų bei biologinių medžiagų ir jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių naudojimo darbo procese, pirminės sveikatos priežiūros paslaugų, nustatytų sveikatos apsaugos ministro, išlaidos apdraustiesiems apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų (nustatytos vieno gyventojų pirminės sveikatos priežiūros paslaugų metinės bazinės kainos lėšų).

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

Dokumentų valdymo ir
asmenų priėmimo skyriaus
vyriausioji specialistė

Vita Korsakienė
Vita Korsakienė
2017-09-29

L. v. P. ved. fundujis
Teisėkūros ir teisėsaugos
skyriaus vyriausioji specialistė
Kazys Rabinas

Kazys Rabinas
2017-09-29

[Signature]
2017-11-06